

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 10 Νοεμβρίου 2020 με την εξής σύνθεση: Ειρήνη Αψοκάρδου Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Ιωάννα Θεμελή και Μαργαρίτα Κανάβα Μέλη.

Για να εξετάσει την από 2-10-2020 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) ΑΕΠΠ 1409/5-10-2020 Προδικαστική Προσφυγή του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στο ..., οδός ..., όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Με την προδικαστική προσφυγή η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. η υπ' αριθμ. 426/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, κατά το μέρος που έκανε δεκτές τις προσφορές των εταιριών «...» και «...».

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ειρήνη Αψοκάρδου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1.Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί επαράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 3.225,81 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 2.10.2020 πληρωμή στην ... και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη δεσμευμένο), το οποίο και υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ήτοι 645.161,29 ευρώ μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

2.Επειδή με την ΑΔΑΜ ... διακήρυξη, η αναθέτουσα αρχή προκήρυξε ανοικτή διαδικασία για την επιλογή αναδόχου κατασκευής του έργου <<ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ >>, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

βάση την τιμή, προϋπολογισθείσας δαπάνης 800.000 € συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

3. Επειδή το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ) στις 14-08-2020 (Α.Δ.Α.Μ. ...) καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ, όπου έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ

4.Επειδή ο διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ως εκ του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με το άρθρο 345 του Ν. 4412/2016.

5.Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον κατατέθηκε στις 2.10.2020 στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα μέσω της «επικοινωνίας» του ΕΣΗΔΗΣ στις 22.09.2020, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του Π.Δ. 39/2017 και γ) κοινοποιήθηκε στην ΑΕΠΠ από την προσφεύγουσα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 361 και τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 362 του Ν . 4412/2016, και την παρ. 1 εδ. γ) του άρθρου 4 και την παρ. 2 του άρθ. 8 του Π.Δ. 39/2017.

6. Επειδή η προσφεύγουσα, ως προσφέρουσα του εν θέματι διαγωνισμού της οποίας η προσφορά κρίθηκε αποδεκτή, θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά της προσβαλλόμενης ως βλαπτόμενη, ως προς το μέρος που αφορά στην αποδοχή της προσφοράς των έτερων δύο συνδιαγωνιζόμενων εταιρειών που προηγούνται αυτής στη σειρά μειοδοσίας, ερειδόμενο στη ζημία της από τυχόν παράνομη συμμετοχή τρίτων στον διαγωνισμό και στο επιδιωκόμενο όφελος από την απόρριψη των προσφορών τους (βλ. ΕΑ ΣτΕ 1216/2006, πρβλ ΕΑ ΣτΕ 512/2002, 517/2001), επιδιώκοντας ευλόγως να της ανατεθεί η συγκεκριμένη σύμβαση. Σχετικά, έχει γίνει σχετικά δεκτό από την νομολογία ότι η αιτούσα η οποία κατατάχθηκε σε χαμηλότερες κατά σειρά μειοδοσίας θέσεις σε διαγωνισμό με έννομο συμφέρον ασκεί την κρινόμενη αίτηση, καθόσον, με αυτή προβάλλει αιτιάσεις, οι οποίες αναφέρονται στο

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

περιεχόμενο των προσφορών των προτασόμενων αυτής, κατά σειρά κατάταξης, εταιρειών, η αποδοχή των οποίων (αιτιάσεων), θεμελιώνει προσδοκία ανάθεσης της επίμαχης σύμβασης σε αυτή (ΔΕΦ Αθ 711/2013, 311/2013, ΔΕΦ Αθ 873/2012).

Ωστόσο, το έννομο συμφέρον αφορά κάθε νομική ή πραγματική κατάσταση που αναγνωρίζεται από το δίκαιο και από την οποία ο αιτών βάσει ενός ιδιαίτερου δεσμού αντλεί ωφέλεια, η οποία θίγεται από την προσβαλλόμενη πράξη ή παράλειψη (Γλυκερία Π. Σιούτη, *Το έννομο συμφέρον στην αίτηση ακύρωσης*, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, 1998, σελ. 23). Ειδικότερα, κατά τη θεωρία και νομολογία το έννομο συμφέρον θα πρέπει να είναι και άμεσο από την άποψη ότι το προβαλλόμενο προσωπικό συμφέρον πρέπει να συνδέεται αιτιωδώς με το πρόσωπο του προσφεύγοντος, χωρίς να παρεμβάλλεται συμφέρον τρίτου, και ενεστώς, δηλαδή να είναι υπαρκτό και όχι μελλοντικό (Π. Δαγτόγλου, *Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο*, Εκδόσεις Σάκκουλα, 2014). Πρέπει, επομένως, να υπάρχει συρροή των κάτωθι : α) η προσβαλλόμενη πράξη να έχει προκαλέσει βλάβη, υλική ή ηθική, και β) να υφίσταται αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της προσβαλλόμενης πράξης και της προβαλλόμενης βλάβης (ΣτΕ 7μ. 1898/2016), ήτοι μια ειδική έννομη σχέση του προσφεύγοντα με την προσβαλλόμενη πράξη (Σπ. Βλαχόπουλος, *Όψεις της δικαστικής προστασίας ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας – το παράδειγμα του ν. 2522/1997 για τα δημόσια έργα*, 1998, σελ 199, Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, 2017, σελ. 745 επ.) και δεν αρκεί το γενικό δημόσιο ενδιαφέρον του κάθε πολίτη για την σύννομη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων (ΣτΕ 4391/2011 7μ., 2446/1992 7μ.). Επίσης, το έννομο συμφέρον πρέπει να είναι και ενεστώς, ήτοι η βλάβη που προκαλείται στον ενδιαφερόμενο να έχει ήδη επέλθει ή να είναι βέβαιο ότι θα επέλθει κατά το χρόνο άσκησης της προσφυγής (ΣτΕ 1442/97 ΔΔικ 1997/1136) και να υφίσταται σωρευτικά τόσο κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης, όσο και κατά την άσκηση της προσφυγής και την εξέταση αυτής (παρ. ενδεικτικά ΣτΕ 956/95 ΔΔικ 1995/577, ΣτΕ Ολομ. 280/96 ΔΔικ 1996/844, 2239/2003, Κωνσταντίνος Β. Χιώλος, «Το έννομο συμφέρον στην ακυρωτική δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας», *ΔιοικΔ*, 2010, τ. 4, σελ 846-7). Δεν νομιμοποιείται

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

επομένως όποιος θεμελιώνει το έννομο συμφέρον του σε μελλοντικά και αβέβαια γεγονότα, τα οποία δεν αποτελούν αναγκαία συνέπεια της ακύρωσης της πράξης (ΣΤΕ 1425/93 ΔΔικ 1994/831). Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως προβολής του από την αναθέτουσα αρχή, το έννομο συμφέρον ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια κατά περίπτωση σύνθεση εξέτασης της προσφυγής ως και από τον δικαστή (βλ. ΣΤΕ 2080/2016, 5/2006, 3078/2005, 1461/2003, κα). Εξετάζεται, δε, η ύπαρξη του εννόμου συμφέροντος με βάση τους προβαλλόμενους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος και τα στοιχεία του φακέλου που προσκομίστηκαν (ΣΤΕ 928/2004) υπό την έννοια ότι δεν δύναται το αρμόδιο όργανο να συμπληρώσει τη θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος του προσφεύγοντος καθόσον το βάρος απόδειξης για την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος φέρει ο τελευταίος (ΣΤΕ 4524/2009, 3900/2006) και μόνο προαποδεικτικώς (ΣΤΕ 1898/2016, 7μελής). Πέραν των ανωτέρω, οι προβαλλόμενοι από τον προσφεύγοντα λόγοι ακύρωσης περί υπάρξεως πλημμελειών, όσο σοβαρές και εάν είναι οι πλημμέλειες αυτές, και όσο κατάφωρη η παράβαση νόμου, δεν μπορούν να θεμελιώσουν έννομο συμφέρον για τον προσφεύγοντα, αφού άλλωστε η εξέτασή τους ανάγεται στο βάσιμο της αιτήσεως και όχι στο παραδεκτό αυτής (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, *Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας*, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017).

Επομένως, βάσει των προεκτεθέντων, και δεδομένου ότι το κριτήριο ανάθεσης του υπό κρίση διαγωνισμού είναι η πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά βάσει τιμής, εφόσον η προσφεύγουσα έχει καταταγεί τρίτη κατά σειρά μειοδοσίας προϋπόθεση της συνδρομής του εννόμου συμφέροντός της προς προβολή ισχυρισμών κατά του πρώτου κατά σειρά μειοδοσίας συμμετέχοντος αποτελεί η ευδοκίμηση της προδικαστικής προσφυγής κατά της προσφοράς του δεύτερου κατά σειρά μειοδοσίας. Για το λόγο αυτό, πρέπει, εν προκειμένω, να προηγηθεί η εξέταση των λόγων της προσφυγής που βάλλουν κατά της προσφοράς του δεύτερου κατά σειρά μειοδοσίας συμμετέχοντος.

7. Επειδή στις 5-10-2020 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής προς όλους τους ενδιαφερόμενους τρίτους δια μέσω της κεντρικής σελίδας του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού,

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8.Επειδή με την με αριθμό 1678/2020 Πράξη της Προέδρου του 6^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία συζήτησης και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί του αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων και επί της υπό εξέταση προσφυγής.

9.Επειδή στις 21-10-2020 η αναθέτουσα αρχή απέστειλε τις απόψεις της στην ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, επί της υπό εξέταση προσφυγής, τις οποίες κοινοποίησε αυθημερόν στην προσφεύγουσα.

10. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360, του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

11. Επειδή στην επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία έλαβαν μέρος επτά οικονομικοί φορείς, μεταξύ των οποίων, η προσφεύγουσα καθώς και οι εταιρίες με την επωνυμία «...» και «...». με τις υπ' αριθμ. συστήματος ..., ... και ... προσφορές τους αντίστοιχα.

Μετά την ηλεκτρονική αποσφράγιση των φακέλων των προσφορών κατά την ορισθείσα ημερομηνία, η Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού κατήρτισε τον πίνακα μειοδοσίας κατατάσσοντας στην πρώτη θέση μειοδοσίας την προσφορά της εταιρίας «...» με προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης 54,05%, στη δεύτερη θέση μειοδοσίας την προσφορά της εταιρίας «...» με προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης 44,53% και στην τρίτη θέση μειοδοσίας την προσφορά της προσφεύγουσας με προσφερόμενο ποσοστό έκπτωσης 42,229%. Μετά την ολοκλήρωση του ελέγχου δικαιολογητικών συμμετοχής όλων των διαγωνιζομένων οικονομικών φορέων η Επιτροπή Διαγωνισμού με το 1^ο πρακτικό της εισηγήθηκε, μεταξύ άλλων, την αποδοχή της προσφοράς και την ανάδειξη της εταιρίας «...» ως προσωρινής αναδόχου. Με την προσβαλλόμενη εγκρίθηκε το ως άνω πρακτικό.

12.Επειδή η προσφεύγουσα με την υπό κρίση προσφυγή της, επικαλούμενη τις διατάξεις του Ν.4412/2016 και της επίμαχης Διακήρυξης, αναφέρει αυτολεξεί τα εξής:« [...]1. Η διακήρυξη της δημοπρασίας αποτελεί κανονιστική διοικητική πράξη, και δεσμεύει κατά τρόπο ισοδύναμο τόσο τη δημόσια αρχή όσο και τους διαγωνιζόμενους (Σ.τ.Ε. 2772/1986). Ως

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

κανονιστική δε διοικητική πράξη η διακήρυξη, όταν προέρχεται από αρμόδιο όργανο και έχει νομίμως δημοσιευθεί, εφόσον δεν προσβληθεί εμπροθέσμως και ακυρωθεί, παράγει όλες τις εντεύθεν έννομες συνέπειες και υπερισχύει κάθε αντίθετης διάταξης, ακόμη κι αν δεν έχει τα απαιτούμενα από το νόμο στοιχεία ή και αν περιέχει στοιχεία που αντιβαίνουν τις διατάξεις του εθνικού και κοινοτικού δικαίου (Σ.τ.Ε. 1874/1993, Σ.τ.Ε. 3984/1990, 4607/1986, 1701/1971, 5690/1996, Ολ. Σ.τ.Ε. 965/1998, Ολ. Σ.τ.Ε. 1415/2000 κ.α.).

Οι όροι δε της διακήρυξης ως περιέχοντες ειδική ρύθμιση για κάθε διαγωνισμό, είναι υποχρεωτικά εφαρμοστέοι και υπερισχύουν κάθε αντίθετης ρύθμισης (Σ.τ.Ε. 1502/2003, Ε.Α. Σ.τ.Ε. 16/2005, Ε.Α. Σ.τ.Ε. 977/2004).

Παράβαση των όρων της διακήρυξης από τον εργοδότη οδηγεί σε ακυρότητα της δημοπρασίας και από τον διαγωνιζόμενο σε αποκλεισμό του από τον διαγωνισμό (Σ.τ.Ε. 2518/1964, 1325/1976, 3692/1989 κ.α., Γνωμ. Π. Παυλόπουλου Ν.Δ.Ε. 16/1996 και Ν.Δ.Ε. 16/125).

Ως διακήρυξη της οποίας οι όροι δεσμεύουν τόσο την αναθέτουσα αρχή όσο και τους διαγωνιζόμενους, νοείται το σύνολο των κειμένων που τη συνθέτουν. Ήτοι τόσο το τεύχος της προκήρυξης όσο και τα επί μέρους τεύχη δημοπράτησης (Γνωμ. Απ. Γεωργιάδη - Πρ. Παυλόπουλου Ν.Δ.Ε. τεύχος 2, 16/128).

Ως κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού και ως όροι της διακήρυξης δεσμευτικοί και για τους διαγωνιζόμενους και για την αναθέτουσα αρχή είναι και οι διευκρινήσεις που παρέχονται από την αναθέτουσα αρχή και κοινοποιούνται στους διαγωνιζόμενους (ΕΑ ΣτΕ 45/2008).

Περαιτέρω παγίως έχει κριθεί ότι σύμφωνα με την αρχή της σαφήνειας της διακήρυξης, अपαράβατοι όροι κάθε διακήρυξης αποτελούν έκφραση της αρχής της τυπικότητας, η οποία διέπει τον τρόπο συντάξεως των προσφορών στα πλαίσια των δημοσίων διαγωνισμών και αποσκοπεί στην εξασφάλιση αφενός της τήρησης των αρχών του ανταγωνισμού, της διαφάνειας και του ίσου μέτρου κρίσεως αφετέρου της ανάγκης ευχερούς συγκρίσεως των προσφορών μεταξύ τους καθώς και στην αποφυγή του κινδύνου αλλοιώσεως αυτών (ΣτΕ 127/2015, 1971/2013, 194/2011 κ.α.)

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

Σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας όλες οι διατάξεις της διακήρυξης που αφορούν τους τύπους που πρέπει να τηρηθούν κατά τη διαδικασία του διαγωνισμού καθιερώνουν ουσιώδεις τύπους, των οποίων η παραβίαση ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αναθέτουσα αρχή και οδηγούν σε ακυρότητα της προσφοράς του υποψηφίου που τους παραβίασε. Η αρχή της διαφάνειας που αποτελεί μερικότερη αρχή της αρχής της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει ότι όλοι οι όροι της διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στη διακήρυξη του διαγωνισμού και να παρέχουν τη δυνατότητα στους συνετούς διαγωνιζόμενους να κατανοούν το περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο (ΔΕΕ C0496 Sushi di Frutta SpA).

Κατά την παγιωμένη άποψη νομολογίας και επιστήμης η αναθέτουσα αρχή δεν νομιμοποιείται επικαλούμενη ασαφείς όρους της διακήρυξης να αποκλείσει διαγωνιζόμενους. Και τούτο διότι η ασάφεια των όρων της διακήρυξης ερμηνεύεται εις βάρος του συντάξαντος αυτήν και όχι του διαγωνιζόμενου που παρασύρθηκε από το ασαφές περιεχόμενό τους (ΕΑ ΣΤΕ 817/2006).

Τέλος εν όψει των αρχών της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν την διαδικασία συνάψεως των δημοσίων συμβάσεων κατά το πνεύμα τόσο της κοινοτικής όσο και της εθνικής νομοθεσίας ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλλει μόνο τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία (ΣΤΕ 5022/2012) προκειμένου να συμμετάσχει παραδεκτώς στο διαγωνισμό.

Η διακήρυξη του επίμαχου έργου στο άρθρο 22.Γ. ορίζει ότι οι διαγωνιζόμενοι για το παραδεκτό της συμμετοχής τους στο διαγωνισμό οφείλουν να πληρούν το κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας ως αυτό ορίζεται στην διακήρυξη και έχει ως εξής: [...] Περαιτέρω το άρθρο 23 της διακήρυξης με τίτλο «Αποδεικτικά Μέσα κριτηρίων επιλογής» στην παρ. 23.1 ορίζει εκτός των άλλων τα εξής: [...]

Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων προκύπτει α) ότι οι διαγωνιζόμενοι για την παραδεκτή συμμετοχή τους θα έπρεπε κατά το χρόνο υποβολής των προσφορών να διαθέτουν ίδια κεφάλαια, καταθέσεις ή πάγια

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

στοιχεία αξίας τουλάχιστον ίσα με 50.000,00 € ανάλογα με τον τρόπο τήρησης των λογιστικών βιβλίων β) στο ΤΕΥΔ που υπέβαλαν, επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους, να δηλώσουν ότι τα πάγια στοιχεία τους, τα ίδια κεφάλαια ή οι καταθέσεις τους κατά την ημέρα υποβολής των προσφορών τους έχουν αξία τουλάχιστον 50.000,00 €, όπως ρητά απαιτείται από τη διακήρυξη και έτσι να αναλαμβάναν και τη δέσμευση να υποβάλουν, στην περίπτωση που αναδεικνύονταν προσωρινοί ανάδοχοι, με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης τα απαιτούμενα από τη διακήρυξη αποδεικτικά μέσα που θα αποδείκνυαν ότι τα επικαλούμενα στο ΤΕΥΔ στοιχεία τους καλύπτουν τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ της διακήρυξης. Ήτοι θα αναλάμβαναν τη δέσμευση να προσκομίσουν οικονομικές καταστάσεις, ισολογισμούς, έντυπα υπολογισμού της αξίας των παγίων τους. (ΑΕΠΠ 906/2020 σκ. 11) και γ) στο ΤΕΥΔ που υπέβαλαν, επί ποινή απόρριψης της προσφοράς τους, να δηλώσουν προαποδεικτικά ότι ελάχιστος κύκλος εργασιών της τελευταίας τριετίας ανέρχεται σε 150.000,00 € και δ) ότι δεν υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, αναλαμβάνοντας ταυτόχρονα και τη δέσμευση να υποβάλλουν στην περίπτωση που αναδεικνύονταν προσωρινοί ανάδοχοι τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23.5 δικαιολογητικά απόδειξης μη υπέρβασης του ανώτατου επιτρεπτού ορίου ανεκτέλεστου (υπεύθυνη δήλωση και πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων οι μη διαθέτοντες ενημερότητα πτυχίου και ενημερότητα πτυχίου σε ισχύ οι κάτοχοι αυτής). Στην παρούσα περίπτωση από τα ΤΕΥΔ που υπέβαλαν οι δύο (2) πρώτοι σε σειρά μειοδοσίας διαγωνιζόμενοι προέκυψαν τα εξής:

- Η εταιρία «...», εγγεγραμμένη στην ..., και ως εκ τούτου μη διαθέτουσα ενημερότητα πτυχίου, στο ΤΕΥΔ που υπέβαλε στο διαγωνισμό παρέλειψε να αναφέρει αν τηρεί λογιστικά βιβλία σύμφωνα με τα Ελληνικά λογιστικά πρότυπα του Ν. 4308/2014 ή αν τηρεί απλά απλογραφικά βιβλία.

Αποτέλεσμα της παράλειψης αυτής είναι να μην δεσμεύεται να προσκομίσει οριστικό ισολογισμό για να αποδείξει ότι διαθέτει ίδια κεφάλαια ύψους 50.000,00 € ή να προσκομίσει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι την ημέρα υποβολής των προσφορών είχε καταθέσεις σε τράπεζα ύψους 50.000,00 € ή πάγια στοιχεία συνολικής αξίας 50.000,00 €.

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

- Η δεύτερη σε σειρά μειοδοσίας εταιρία «...», εγγεγραμμένη στην ..., και ως εκ τούτου μη διαθέτουσα ενημερότητα πτυχίου, στο ΤΕΥΔ που υπέβαλε και στο Μέρος IV - Τμήμα Β «Οικονομική και Χρηματοοικονομική επάρκεια» παρέλειψε να δηλώσει υπεύθυνα α) εάν τηρεί λογιστικά βιβλία σύμφωνα με τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα του Ν. 4308/2014 ή αν τηρεί απλά απλογραφικά βιβλία, β) ότι έχει καταθέσεις σε τράπεζα την ημέρα του διαγωνισμού ύψους 50.000 € ή πάγια στοιχεία την ημέρα του διαγωνισμού ύψους 50.000,00 € ή γ) ότι έχει ίδια κεφάλαια ύψους 50.000,00 € και δ) ότι κατά την τελευταία τριετία έχει ελάχιστο κύκλο εργασιών ύψους 150.000,00 €.

Εν όψει των ανωτέρω οι παραπάνω διαγωνιζόμενοι που δεν δήλωσαν στα ΤΕΥΔ που υπέβαλαν, ως όφειλαν από τη διακήρυξη, ότι διέθεταν την απαιτούμενη οικονομική και χρηματοοικονομική ικανότητα κατά την ημέρα υποβολής των προσφορών τους, ήτοι να διαθέτουν ίδια κεφάλαια ή τραπεζικές καταθέσεις ή πάγια στοιχεία αξίας τουλάχιστον 50.000 €, και ότι ο ελάχιστος κύκλος εργασιών την τελευταία τριετία ανέρχεται σε 150.000 €, είναι αποκλειστέοι του διαγωνισμού γιατί με την παράλειψή τους αυτή δεν προαπέδειξαν μέσω των ΤΕΥΔ τους ότι καλύπτουν τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ της διακήρυξης και δεν δεσμεύθηκαν να προσκομίσουν εφόσον αναδειχθούν ανάδοχοι τα δικαιολογητικά του άρθρου 23.5 που να αποδεικνύουν τα ίδια κεφάλαια, τις καταθέσεις τους ή την αξία των παγίων τους καθώς και τον ελάχιστο κύκλο εργασιών τους της τελευταίας τριετίας.

Συνεπώς η προσβαλλόμενη απόφαση του Υπηρεσιακού Γραμματέα του ΥΠΑΑΤ που δέχθηκε τα αντίθετα έσφαλε και πρέπει να ακυρωθεί [...].

13. Επειδή η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της ισχυρίζεται αυτολεξεί ότι : «[...] Από την εξέταση της προσφυγής προκύπτει ότι η προσφεύγουσα αιτείται την ακύρωση της υπ' αρ. 426/2020 Απόφασης Οικονομικής Επιτροπής ... «κατά το μέρος που δεν απέκλεισε τις προσφορές των οικονομικών φορέων «...» και «...»». Συγκεκριμένα ισχυρίζεται ότι από τα κατατεθειμένα ΤΕΥΔ των δύο εταιρειών δεν αποδεικνύεται η πλήρωση του κριτηρίου οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, όπως αυτό περιγράφεται στο άρθρο 22.Γ. της διακήρυξης.

Η άποψη της επιτροπής είναι ότι ορθώς έγιναν δεκτές και οι δύο προσφορές για τους εξής λόγους:

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 22.Γ της διακήρυξης δεν ολοκληρώνεται στο σημείο που αναφέρεται στην προσφυγή, αλλά περιλαμβάνει μία επιπλέον πρόταση, σύμφωνα με την οποία «Για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ καλύπτεται από την βεβαίωση εγγραφής στο επαγγελματικό μητρώο, όπως ισχύει σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 το Π.Δ. 71/2019».

Δηλαδή, εφόσον η επιχείρηση έχει ΜΕΕΠ σε ισχύ, καλύπτεται η απαίτηση του περιεχομένου του άρθρου 22.Γ της διακήρυξης χωρίς να απαιτείται η υποβολή πρόσθετων δικαιολογητικών. Η «...» διαθέτει το υπ' αρ. ... ΜΕΕΠ και η «...» το υπ' αρ. ... ΜΕΕΠ, τα οποία ήταν σε ισχύ.

2. Τα όσα αναφέρονται στο άρθρο 22.Γ της διακήρυξης δεν αποτελούν ουσιαστικά πρόσθετα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, αλλά την ακριβή μεταφορά της παραγράφου 11 του άρθρου 51 «Ελάχιστα όρια Οικονομικής και χρηματοοικονομική επάρκειας ανά τάξη εγγραφής (κριτήριο Α)» του Προεδρικού Διατάγματος 71/2019 (ΦΕΚ 112/Α/3-7-2019) «Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε).» η οποία αφορά τις ελάχιστες προϋποθέσεις κατάταξης στην πρώτη τάξη.

Δηλαδή, η Αναθέτουσα Αρχή δεν προσέθεσε κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, αλλά μετέφερε στο άρθρο 22.Γ της διακήρυξης την προϋπόθεση κατάταξης μίας επιχείρησης στην πρώτη τάξη του μητρώου.

Από τα παραπάνω σαφώς συμπεραίνεται ότι η γνωστοποίηση ύπαρξης ΜΕΕΠ σε ισχύ (1ης κατηγορίας) καλύπτει πλήρως τα προβλεπόμενα στο άρθρο 22.Γ της διακήρυξης και ουδεμία άλλη υποχρέωση απόδειξης οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειάς τους είχαν οι ανωτέρω δύο συμμετέχοντες φορείς.

Επομένως, άποψη της επιτροπής είναι ότι ορθώς έγιναν δεκτές οι προσφορές και των δύο εταιρειών («...» και «...») και ότι η προσφυγή της εταιρείας «...» θα πρέπει να απορριφθεί [...].».

14. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 1 του Ν.4412/2016: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης.

Ο σχεδιασμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων δεν γίνεται με σκοπό την εξαίρεσή τους από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ή τον τεχνητό περιορισμό του ανταγωνισμού. Ο ανταγωνισμός θεωρείται ότι περιορίζεται τεχνητά όταν οι διαδικασίες σύναψης συμβάσεων έχουν σχεδιαστεί με σκοπό την αδικαιολόγητα ευνοϊκή ή δυσμενή μεταχείριση ορισμένων οικονομικών φορέων.

Οι αναθέτουσες αρχές λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων και η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των διατιθέμενων προς το σκοπό αυτό δημοσίων πόρων [...].».

15. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 53 παρ. 1 και 2 του ν. 4412/2016 «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης [...] περιέχουν ιδίως : [...] ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης [...] ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης, [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 [...] ιζ) τους απαραίτους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς,[...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα (δηλώσεις, δικαιολογητικά κ.λπ.), [...].».

16. Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 75 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: « 1. Τα κριτήρια επιλογής μπορεί να αφορούν:

α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας,

β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια,

γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν στους οικονομικούς φορείς ως απαιτήσεις συμμετοχής μόνο τα κριτήρια που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 3 και 4. Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης. Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης [...]

3. Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.

Ο ελάχιστος ετήσιος κύκλος εργασιών που απαιτείται να έχουν οι οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνει το διπλάσιο της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις, όπως σχετικά με τους ειδικούς κινδύνους που αφορούν τη φύση των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Η αναθέτουσα αρχή αναφέρει τους βασικούς λόγους για την απαίτηση αυτή στα έγγραφα της σύμβασης ή στη χωριστή έκθεση που προβλέπεται στο άρθρο 341.

Η αναλογία, ενδεικτικά, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού μπορεί να λαμβάνεται υπόψη όταν η αναθέτουσα αρχή προσδιορίζει τις μεθόδους και τα κριτήρια της συνεκτίμησης αυτής στα έγγραφα της σύμβασης. Οι μέθοδοι και

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

τα κριτήρια αυτά χαρακτηρίζονται από διαφάνεια, αντικειμενικότητα και αποφυγή διακρίσεων [...]».

Περαιτέρω, στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ ΑΠΟΔΕΙΚΤΙΚΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ, Μέρος Ι: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια ορίζεται ότι: «*Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα είναι δυνατόν, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα δικαιολογητικά:*

α) κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις ή, όπου ενδείκνυται, πιστοποιητικό ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων·

β) οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων, στην περίπτωση που η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας·

γ) δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και, κατά περίπτωση του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών».

17. Επειδή στο άρθρο 79 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων άνω των ορίων, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο αποτελείται από ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84.

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ως άνω πληροφορίες όσον αφορά τους φορείς αυτούς. Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά [...]

2. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α'75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73 και 74 για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με τα άρθρα 75, 76 και 77,

γ) κατά περίπτωση, τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και κριτήρια που έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 84 και

δ) εφόσον η εκτιμώμενη αξία της υπό ανάθεσης σύμβασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ εκτός ΦΠΑ, ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3310/2005 (Α' 30).

Τα δεύτερο έως πέμπτο εδάφια της παραγράφου 1 εφαρμόζονται αναλόγως και στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων κάτω των ορίων [...]

4. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, η Αρχή, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 53, μπορεί να εκδίδει αντίστοιχο τυποποιημένο έντυπο υπεύθυνης δήλωσης, όπου απαιτείται, κατά τις διατάξεις του παρόντος. Μέχρι την έκδοση

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

του τυποποιημένου εντύπου του προηγούμενου εδαφίου, γίνεται δεκτή υπεύθυνη δήλωση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986.

5. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες και υποψήφιους, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας.

Πριν από την ανάθεση της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή, εξαιρουμένων των συμβάσεων που βασίζονται σε συμφωνίες-πλαίσιο, όταν οι συμβάσεις αυτές συνάπτονται δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 39 ή της περίπτωσης α' της παρ. 5 του άρθρου 39, απαιτεί από τον προσφέροντα, στον οποίο έχει αποφασίσει να αναθέσει τη σύμβαση να υποβάλει ενημερωμένα τα σχετικά δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα άρθρα 79, και κατά περίπτωση το άρθρο 80. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να καλέσει τους οικονομικούς φορείς να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα πιστοποιητικά που έχουν παραληφθεί, σύμφωνα με τα άρθρα 80 και 82 [...]».

18. Επειδή στο άρθρο 80 του Ν.4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν τα πιστοποιητικά, τις βεβαιώσεις και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που αναφέρονται στις παραγράφους 2, 4 και 5 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α', ως απόδειξη της μη ύπαρξης λόγων αποκλεισμού, όπως αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 και της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής, σύμφωνα με τα άρθρα 75 και 76 [...] 4. Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα μπορεί, κατά κανόνα, να αποδεικνύεται με ένα ή περισσότερα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α'. Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που ζητεί η αναθέτουσα αρχή, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο έγγραφο, το οποίο η αναθέτουσα αρχή κρίνει κατάλληλο [...]».

19. Επειδή στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

20. Επειδή σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 360 «Δικαίωμα άσκησης προσφυγής» του ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

21. Επειδή, στο άρθρο 377 παρ.1 περ. (31) ορίζεται ότι: «1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργούνται οι διατάξεις: [...] (31) του Ν. 3669/2008 (Α' 116), πλην των άρθρων 80 έως 110, τα οποία παραμένουν σε ισχύ μέχρι την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 83, των παραγράφων 4 και 5 του άρθρου 20 και της παραγράφου 1 α του άρθρου 176 [...]».,

22. Επειδή σύμφωνα με τον Ν.3669/2008 προβλέπεται ότι: «[...] Άρθρο 96 Εγγραφή στο Μ.Ε.ΕΠ.

1. Οι εργοληπτικές επιχειρήσεις εγγράφονται και κατατάσσονται στο Μ.Ε.ΕΠ., σε ορισμένη τάξη ανά κατηγορία έργων, με αίτηση τους η οποία συντάσσεται σύμφωνα με υπόδειγμα που χορηγείται από την υπηρεσία. Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα δικαιολογητικά και στοιχεία: α) Εγγραφα νομιμοποίησης του αποφασιστικού οργάνου της επιχείρησης και του νομίμου ή των νομίμων εκπροσώπων της (ΦΕΚ ή καταστατικό από το οποίο προκύπτουν οι διαχειριστές των Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε., καθώς και τα μέλη του Δ.Σ. της Α.Ε.).

β) Υπεύθυνη δήλωση του νομίμου εκπροσώπου της επιχείρησης, για τα στοιχεία των στελεχών τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εμπειρίας

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

Κατασκευών (Μ.Ε.Κ.) και αποτελούν την ελάχιστη κατά νόμο στελέχωση της επιχείρησης, καθώς και υπεύθυνες δηλώσεις των στελεχών αυτών, θεωρημένες νόμιμα για το γνήσιο της υπογραφής, ότι αποδέχονται την κατά αποκλειστικότητα στελέχωση της επιχείρησης και ότι θα δηλώσουν κάθε σχετική μεταβολή.

γ) Στοιχεία για την οικονομική κατάσταση της επιχείρησης. Για τις επιχειρήσεις που συντάσσουν ισολογισμούς υποβάλλονται οι ισολογισμοί των τριών (3) τελευταίων ετών ή και λιγότερων αν η επιχείρηση λειτουργεί λιγότερα έτη.

δ) Καταστάσεις προσωπικού της επιχείρησης θεωρημένες από την Επιθεώρηση Εργασίας και συμβάσεις εργασίας του προσωπικού θεωρημένες από αρμόδια Δ.Ο.Υ..

ε) Στοιχεία για τα έργα που εκτέλεσε η επιχείρηση κατά την προηγούμενη τριετία/Έργα του τρέχοντος έτους μέχρι και το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο πριν την υποβολή της αίτησης θα λαμβάνονται υπόψη εφόσον περιλαμβάνονται σε προσωρινό ισολογισμό και προκύπτουν ιδίως από αντίστοιχα πιστοποιητικά, τιμολόγια και φορολογικές δηλώσεις.

στ) Πίνακες ιδιόκτητου μηχανικού εξοπλισμού.

ζ) Πιστοποιητικά ότι η επιχείρηση δεν τελεί σε πτώχευση, σε εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση. Προκειμένου περί επιχειρήσεων με μορφή προσωπικής εταιρείας προσκομίζονται πιστοποιητικά περί μη πτωχεύσεως και για τους ομόρρυθμους εταίρους [...].

3. Η Επιτροπή Μ.Ε.ΕΠ. ή ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, αντίστοιχα, αποφασίζει για την εγγραφή ή αναθεώρηση εγγραφής και την κατάταξη των επιχειρήσεων, σύμφωνα με τον παρόντα Κώδικα, λαμβάνοντας υπόψη αφ' ενός τα πιστοποιητικά και στοιχεία που συγκεντρώνει αυτεπάγγελτα η υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. και αφ' ετέρου τα στοιχεία που υποβάλλει η αιτούσα επιχείρηση. Μετά την έκδοση της απόφασης του αρμόδιου οργάνου εκδίδεται από την Υπηρεσία τήρησης του Μ.Ε.ΕΠ. η βεβαίωση εγγραφής (πτυχίο) και αποστέλλεται με τηλεομοιοτυπία (FAX) σχετική γνωστοποίηση στην επιχείρηση, που καλείται να προσέλθει και να παραλάβει τη βεβαίωση μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη γνωστοποίηση.

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

Η έκδοση της βεβαίωσης, η αποστολή γνωστοποίησης και η παραλαβή σημειώνονται σε ειδικό βιβλίο που τηρείται στην Υπηρεσία.

Η εγγραφή και κατάταξη της επιχείρησης ισχύει για όλες τις συνέπειες της από την ημέρα της παραλαβής της βεβαίωσης ή της άπρακτης λήξης της 10ήμερης Προθεσμίας. [...] Άρθρο 100 Τάξεις και κατηγορίες του Μ.Ε.ΕΠ.

1. Οι τάξεις του Μ.Ε.ΕΠ. ορίζονται σε επτά και επιπλέον αυτών ορίζονται και δύο ειδικές τάξεις οι Α1, Α2 για μικρές επιχειρήσεις. Η κατάταξη στο Μ.Ε.ΕΠ. των εργοληπτικών επιχειρήσεων γίνεται σε μία ή περισσότερες από τις εξής βασικές κατηγορίες έργων: οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών, λιμενικών και βιομηχανικών και ενεργειακών. Κάθε επιχείρηση κατατάσσεται σε μία μόνο τάξη για κάθε κατηγορία. Με απόφαση που εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, μπορεί να επαναπροσδιορίζονται οι κατηγορίες αυτές και το περιεχόμενό τους με σκοπό τη μεγαλύτερη εξειδίκευση των κατηγοριών και να ρυθμίζονται τα μεταβατικά ζητήματα που ανακύπτουν στην περίπτωση αυτή [...]. 4. Στην πρώτη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. κατατάσσεται εργοληπτική επιχείρηση, χωρίς την εφαρμογή του Τύπου Κατάταξης, αν διαθέτει τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις:

α) Περιλαμβάνει στη βασική της στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Α` βαθμίδας και έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Β` βαθμίδας ή δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β` βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ` βαθμίδας.

4.β) Διαθέτει, κατά την υποβολή της αίτησης, καταθέσεις σε τράπεζα, τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ή πάγια στοιχεία με βάση τις αντικειμενικές αξίες ή τις αξίες κτήσης αυτών, συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ ή σωρευτικά καταθέσεις σε τράπεζα και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Τα πάγια αυτά στοιχεία αφορούν γήπεδα, οικόπεδα, κτήρια, μηχανολογικό εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα. Ως αξία παγίων για τα ακίνητα λαμβάνεται, κατ' επιλογή της επιχείρησης είτε η αντικειμενική αξία που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, πιστοποιούμενη από συμβολαιογράφο είτε η αξία αυτών, όπως προσδιορίζεται από τα οριστικά συμβόλαια αγοράς ή το κόστος ιδιοκατασκευής τους, όπως είναι εγγεγραμμένο

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

στα βιβλία της επιχείρησης. Για τον εξοπλισμό και τα μεταφορικά μέσα, η αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 99 του παρόντος.

5. Στη δεύτερη τάξη του Μ.Ε.ΕΠ. κατατάσσεται εργοληπτική επιχείρηση, χωρίς την εφαρμογή του τύπου κατάταξης, αν διαθέτει τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις:

α) Περιλαμβάνει στη βασική της στελέχωση τουλάχιστον δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Γ βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Γ` βαθμίδας και δύο (2) τεχνικούς Μ.Ε.Κ. Β` βαθμίδας ή έναν (1) τεχνικό Μ.Ε.Κ. Δ` βαθμίδας.

5.β) Διαθέτει, κατά την υποβολή της αίτησης, καταθέσεις σε τράπεζα, τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή πάγια στοιχεία με βάση τις αντικειμενικές αξίες ή τις αξίες κτήσης αυτών, συνολικής αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή σωρευτικά καταθέσεις σε τράπεζα και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ. Για τα πάγια αυτά στοιχεία εφαρμόζονται τα οριζόμενα στις διατάξεις της περίπτωσης β` της παραγράφου 4.

Τα πάγια αυτά στοιχεία αφορούν γήπεδα, οικόπεδα, κτήρια, μηχανολογικό εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα, εκτός από τα επιβατικά αυτοκίνητα. Ως αξία παγίων για τα ακίνητα λαμβάνεται, κατ` επιλογή της επιχείρησης, είτε η αντικειμενική αξία που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, πιστοποιούμενη από συμβολαιογράφο, είτε η αξία αυτών, όπως προσδιορίζεται από τα οριστικά συμβόλαια αγοράς ή το κόστος ιδιοκατασκευής τους, όπως είναι εγγεγραμμένο στα βιβλία της επιχείρησης. Για τον εξοπλισμό και τα μεταφορικά μέσα, η αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 99 του παρόντος [...].».

23. Επειδή σύμφωνα με το ΠΔ 71/2019 με θέμα «Μητρώα συντελεστών παραγωγής δημοσίων και ιδιωτικών έργων, μελετών, τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών (ΜΗ.Τ.Ε)» προβλέπεται ότι: «[...] Άρθρο 51 Ελάχιστα όρια Οικονομικής και χρηματοοικονομική επάρκειας ανά τάξη εγγραφής (κριτήριο Α)

1. Για τη κατάταξη εργοληπτικής επιχείρησης σε μία από τις τάξεις του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε., απαιτείται η πλήρωση των ελάχιστων προϋποθέσεων για τα μεγέθη: Κύκλος Εργασιών, Ίδια Κεφάλαια, Πάγια.

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

2. Ως Κύκλος Εργασιών θεωρείται ο κύκλος εργασιών από την κατασκευή δημόσιων και ιδιωτικών έργων, αυτοτελώς, σε ένωση ή εγκεκριμένη υπεργολαβία, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, της επιχείρησης και των θυγατρικών της επιχειρήσεων στο εξωτερικό, που έχουν έδρα στην αλλοδαπή, κατά την τελευταία τριετία, που προηγείται της διαχειριστικής χρήσης εντός της οποίας υποβάλλεται η αίτηση.

3. Ο ανωτέρω Κύκλος Εργασιών αποδεικνύεται από τις οικονομικές καταστάσεις ή/και φορολογικές δηλώσεις και τις ανά έτος αναλυτικές καταστάσεις τιμολογίων εσόδων και συμβολαίων πώλησης, των ανωτέρω δραστηριοτήτων, βεβαιωμένες από τον Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.) της εταιρείας, ή για τις ατομικές επιχειρήσεις 1ης ή 2ης τάξης από το λογιστή ή το νόμιμο εκπρόσωπο.

4. Αν δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής φορολογικής δήλωσης του προηγούμενου έτους από αυτό εντός του οποίου υποβάλλει η εταιρεία την αίτηση κατάταξης, η επιχείρηση μπορεί, αντί για φορολογική δήλωση του τελευταίου έτους, να υποβάλλει περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α.

5. Κύκλος Εργασιών του τρέχοντος έτους μέχρι και το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο, πριν την υποβολή της αίτησης λαμβάνεται υπόψη εφόσον περιλαμβάνεται σε πλήρεις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις βεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.) και αποδεικνύεται επιπλέον από περιοδικές δηλώσεις Φ.Π.Α. και αναλυτικές καταστάσεις τιμολογίων κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 3.

6. Ως Ίδια Κεφάλαια θεωρείται το μέγεθος που αναφέρεται στο σκέλος του παθητικού του αιτούντος οικονομικού φορέα στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. ως Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων, μετά την αφαίρεση:

(α) των Ειδικών Αφορολόγητων Αποθεματικών Τεχνικών Επιχειρήσεων, στο τμήμα αυτών που δεν έχει φορολογηθεί, (β) του Οφειλόμενου Κεφαλαίου, (γ) των ποσών που προορίζονται για Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου, (δ) των ποσών που απομειώνουν, βάσει της Έκθεσης Ελέγχου του Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή (ΟΕΛ) της επιχείρησης, τα Ίδια Κεφάλαια της εταιρείας ή για τα οποία ο Ο.Ε.Λ. διατυπώνει επιφύλαξη ή αρνητική γνώμη χωρίς να υπολογίζει σε παρατήρηση της έκθεσης ελέγχου του

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

τον επηρεασμό των Ιδίων Κεφαλαίων και δεν προσκομίζει αιτιολογημένη βεβαίωση περί του μη επηρεασμού αυτού, ε. των ποσών που έχουν χορηγηθεί από την εταιρεία και εμπίπτουν στις απαγορευτικές διατάξεις του άρθρου 23α του ν. 2190/1920 (Α` 37).

Τα πιο πάνω οικονομικά στοιχεία πρέπει να προκύπτουν από:

αα) τις οριστικές οικονομικές καταστάσεις του προηγούμενου έτους που βεβαιώνονται από Ο.Ε.Λ. και δημοσιεύονται πριν την υποβολή της αίτησης, ή

ββ) από πλήρεις ενδιάμεσες οικονομικές καταστάσεις, εφόσον έχουν δημοσιευθεί οι οριστικές οικονομικές καταστάσεις της διαχειριστικής χρήσης που έκλεισε πριν την υποβολή της αίτησης, με ημερομηνία λήξης διαχειριστικής περιόδου τελευταία ημέρα ημερολογιακού μήνα εντός του τριμήνου πριν την υποβολή της αίτησης οι οποίες βεβαιώνονται, από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου κατόπιν πλήρους ελέγχου και δημοσιεύονται πριν από την υποβολή της αίτησης, σε μια οικονομική εφημερίδα πανελληνίας κυκλοφορίας ή στον δικτυακό τόπο της εταιρείας με υποχρέωση διατήρησης της ανάρτησης επί μία πενταετία και ανάρτησης στον δικτυακό τόπο της Υπηρεσίας τήρησης του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε.

γγ) Βεβαίωση Ο.Ε.Λ. που εμφανίζει τα οικονομικά μεγέθη της επιχείρησης (καθαρή θέση, αφορολόγητα αποθεματικά, οφειλόμενο κεφάλαιο, ποσά που προορίζονται για αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου και ποσά που έχουν χορηγηθεί από την εταιρεία και εμπίπτουν στις απαγορευτικές διατάξεις του άρθρου 23α του ν. 2190/1920, παρατηρήσεις της έκθεσης ελέγχου του Ο.Ε.Λ. που απομειώνουν τα ίδια κεφάλαια ή για τα οποία ο Ο.Ε.Λ. διατυπώνει επιφύλαξη ή αρνητική γνώμη χωρίς να υπολογίζει σε παρατήρηση της έκθεσης ελέγχου του τον επηρεασμό των Ιδίων Κεφαλαίων και δεν προσκομίζει αιτιολογημένη βεβαίωση περί του μη επηρεασμού αυτού). Σε περίπτωση ασυμφωνίας της βεβαίωσης αυτής με τα στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων των σημείων α και β (έκθεση ελέγχου) υπερισχύουν τα στοιχεία της έκθεσης ελέγχου.

7. Ως Πάγια λαμβάνεται υπόψη η αναπόσβεστη αξία των παγίων (ενσώματων ακινητοποιήσεων) της εταιρείας όπως προκύπτουν από τις οικονομικές της καταστάσεις αφαιρούμενων των ποσών που απομειώνουν,

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

βάσει της Έκθεσης Ελέγχου του Ο.Ε.Λ. της εταιρείας, την αναπόσβεστη αξία των παγίων της εταιρείας.

8. Η αναπόσβεστη αξία των παγίων της εταιρείας (ενσώματων ακινητοποιήσεων) προσδιορίζεται από τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης που αναφέρονται στην ανωτέρω παρ. 6 και από αναλυτική κατάσταση παγίων της εταιρείας που βεβαιώνεται από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), στις οποίες γίνεται ρητή αναφορά για τυχόν μη διενεργηθείσες αποσβέσεις.

9. Στα πάγια συνυπολογίζονται και τα πάγια των κοινοπραξιών στις οποίες συμμετέχει η επιχείρηση σύμφωνα με τα ανωτέρω οριζόμενα.

10. Στις τάξεις Α1 και Α2 του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. δεν απαιτείται ελάχιστο όριο Οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας.

11. Στην πρώτη τάξη του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. κατατάσσεται εργοληπτική επιχείρηση, αν διαθέτει τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις:

α) εφόσον εφαρμόζει τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα του ν. 4308/2014 (Α` 251), οφείλει να συντάσσει οικονομικές καταστάσεις ως «μικρή οντότητα». Πρέπει να διαθέτει, κατ` ελάχιστο, Ίδια Κεφάλαια, χωρίς όμως την υποχρέωση ελέγχου από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), βάσει του τελευταίου οριστικού ισολογισμού της ή ενδιάμεσου ισολογισμού με λήξη διαχειριστικής χρήσης μηνός, εντός τριμήνου πριν την υποβολή της αίτησης, ύψους 50.000 €. Αν στις οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται λογαριασμοί ταμείου ή τραπεζικές καταθέσεις ύψους τέτοιου που η αφαίρεση του καθιστά αδύνατη την κάλυψη του ελάχιστου απαιτούμενου ιδίου κεφαλαίου, προσκομίζεται βεβαίωση Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), για το ύψος του ταμείου και αποδεικτικά υπολοίπου καταθέσεων κατά τη λήξη της περιόδου των οικονομικών καταστάσεων,

β) εφόσον τηρεί απλογραφικά βιβλία πρέπει να διαθέτει, κατά την υποβολή της αίτησης, καταθέσεις σε τράπεζα (του φυσικού προσώπου με μοναδικό δικαιούχο ή της επιχείρησης αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο), ή/και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Τα πάγια αυτά στοιχεία αφορούν γήπεδα, οικόπεδα, κτίρια, μηχανολογικό εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα. Ως αξία παγίων για τα ακίνητα λαμβάνεται, κατ` επιλογή της επιχείρησης είτε η αντικειμενική αξία που ισχύει κατά το

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

χρόνο υποβολής της αίτησης, πιστοποιούμενη από συμβολαιογράφο είτε η αξία αυτών, όπως προσδιορίζεται από τα οριστικά συμβόλαια αγοράς ή το κόστος ιδιοκατασκευής τους, όπως είναι εγγεγραμμένο στα βιβλία της επιχείρησης. Για τον εξοπλισμό και τα μεταφορικά μέσα, η αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις των παρ. 7, 8 και 9.

γ) Ελάχιστο κύκλο εργασιών τελευταίας τριετίας: 150.000 ευρώ. Για την απόδειξη του κύκλου εργασιών προσκομίζονται φορολογικές δηλώσεις και κατάσταση τιμολογίων βεβαιωμένη από το λογιστή με υπεύθυνη δήλωση, ενώ κατά τα λοιπά ισχύουν οι παρ. 4 και 5.

12. Στη δεύτερη τάξη του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. κατατάσσεται εργοληπτική επιχείρηση, εφόσον εφαρμόζει τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα του ν. 4308/2014, και συντάσσει οικονομικές καταστάσεις τουλάχιστον ως «μικρή οντότητα», αν διαθέτει τις εξής ελάχιστες προϋποθέσεις:

α) Διαθέτει ίδια κεφάλαια, όπως ορίζονται στην παρ. 6, χωρίς την υποχρέωση ελέγχου από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), τουλάχιστον ίσα με 100.000 ευρώ. Αν στις οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται λογαριασμοί ταμείου ή τραπεζικές καταθέσεις ύψους τέτοιου που η αφαίρεσή του καθιστά αδύνατη την κάλυψη του ελάχιστου απαιτούμενου ιδίου κεφαλαίου, προσκομίζεται βεβαίωση Ο.Ε.Λ. για το ύψος του ταμείου και αποδεικτικά υπολοίπου καταθέσεων κατά τη λήξη της περιόδου των οικονομικών καταστάσεων.

β) Διαθέτει πάγια στοιχεία, όπως ορίζονται στις παρ. 7, 8 και 9, αξίας τουλάχιστον ίσης με 50.000 ευρώ και βεβαιώνεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο και το λογιστή της εταιρείας. Για κατάταξη στην 2η τάξη δεν απαιτείται η βεβαίωση από Ο.Ε.Λ. της κατάστασης παγίων της επιχείρησης.

γ) Ελάχιστο κύκλο εργασιών τελευταίας τριετίας: 300.000 ευρώ. Για την απόδειξη του κύκλου εργασιών προσκομίζονται φορολογικές δηλώσεις και κατάσταση τιμολογίων βεβαιωμένη από το λογιστή, ενώ κατά τα λοιπά ισχύουν οι παρ. 4 και 5 [...] Άρθρο 57 Υποβαλλόμενα δικαιολογητικά

1. Υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης, για τα στοιχεία των στελεχών τα οποία είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Εμπειρίας Κατασκευαστών (Μ.Ε.Κ.) και αποτελούν την ελάχιστη κατά νόμο στελέχωση της επιχείρησης, καθώς και υπεύθυνες δηλώσεις των στελεχών αυτών,

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

θεωρημένες νόμιμα για το γνήσιο της υπογραφής, με τις οποίες δηλώνουν ότι αποδέχονται την κατά αποκλειστικότητα στελέχωση της επιχείρησης ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπο τους άλλα κωλύματα για τη στελέχωση οικονομικού φορέα και ότι θα δηλώσουν κάθε σχετική μεταβολή.

2. Καταστάσεις προσωπικού της επιχείρησης είτε θεωρημένες από την Επιθεώρηση Εργασίας είτε αναρτημένες στο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας ΕΡΓΑΝΗ για τα στελέχη Μ.Ε.Κ.

3. Συμβάσεις παροχής υπηρεσιών με στελέχη που δεν σχετίζονται με εξαρτημένη σχέση εργασίας με τον οικονομικό φορέα οι οποίες είτε έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. είτε έχουν υποβληθεί στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του TAXISnet με το αντίστοιχο αποδεικτικό υποβολής.

4. Αποδεικτικά μέσα για την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια του οικονομικού φορέα που προβλέπονται στο άρθρο 51 (π.χ. οικονομικές καταστάσεις, φορολογικές δηλώσεις, καταστάσεις τιμολογίων και παγίων βεβαιωμένες από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.).

5. Τα αποδεικτικά μέσα εμπειρίας για τα έργα που εκτέλεσε η επιχείρηση κατά την προηγούμενη πενταετία σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 53. Έργα του τρέχοντος έτους μέχρι και το τελευταίο ημερολογιακό τρίμηνο πριν την υποβολή της αίτησης θα λαμβάνονται υπόψη εφόσον περιλαμβάνονται σε προσωρινό ισολογισμό και προκύπτουν ιδίως από αντίστοιχα πιστοποιητικά και καταστάσεις τιμολογίων με διακριτή αναφορά εάν αυτά έχουν συμπεριληφθεί στην αντίστοιχη δήλωση Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) της αναφερόμενης στα τιμολόγια περιόδου βεβαιωμένη από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.) ή τον λογιστή του οικονομικού φορέα, κατά περίπτωση.

6. Πίνακες ιδιόκτητου μηχανικού εξοπλισμού κατά την ημερομηνία λήξης της περιόδου των οικονομικών καταστάσεων με βάση τις οποίες κρίνεται η εγγραφή, κατάταξη και αναθεώρηση του οικονομικού φορέα.

7. Στις περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή για οποιοδήποτε λόγο η έκδοση ενός ή περισσότερων εκ των ανωτέρω πιστοποιητικών, ισχύουν οι διατάξεις περί αποδεικτικών μέσων που προβλέπονται στο άρθρο 80 του ν. 4412/2016 [...]. Άρθρο 65 Μεταβατικές διατάξεις

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

1. Μετά την παρέλευση έξι (6) μηνών από την έκδοση του παρόντος και εντός διαστήματος εννέα (9) μηνών από την παρέλευση της προηγούμενης προθεσμίας, οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο Μ.Ε.ΕΠ. υποχρεούνται, να υποβάλουν αίτηση επανάκρισης για την κατάταξή τους στην αντίστοιχη κατηγορία έργων ή/και εξειδικευμένη εργασία και τάξη στο Τμήμα I και II του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. (άρθρα 45 και 47), σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος. Η επανάκριση διενεργείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν.

Η απόφαση κατάταξης της εργοληπτικής επιχείρησης στο ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. εκδίδεται μέσα σε προθεσμία εννέα (9) μηνών από την υποβολή της αίτησης στην υπηρεσία τήρησης του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. [...]

3. Εκκρεμείς αιτήσεις εργοληπτικών επιχειρήσεων, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, για εγγραφή ή αναθεώρηση της εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. εξετάζονται με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν πριν τη δημοσίευση του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή, οι επιχειρήσεις υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση επανάκρισης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2.

4. Η θητεία της υφιστάμενης Επιτροπής ΜΕΕΠ που συγκροτήθηκε με την ΔΝΣ/οικ.11662/13-02- 2018 (Υ.Ο.Δ.Δ. 88) απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών λήγει με την ανάρτηση στον διαδικτυακό τόπο του προγράμματος «Διαύγεια» της απόφασης συγκρότησης της νέας Επιτροπής ΜΗ.Ε.ΕΠ. του άρθρου 42.

5. Μέχρι την πλήρη ανάπτυξη και λειτουργία του πληροφορικού συστήματος (διαδικτυακή πλατφόρμα) του ΜΗ.Ε.Ε.Δ.Ε. (Τμήμα I και Τμήμα II) που τηρείται από τη Διεύθυνση Μητρώων της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 41, θα γίνεται συνδυασμένη χρήση του υφιστάμενου πληροφορικού συστήματος της υπηρεσίας αυτής και έγγραφων υποβολών για την εγγραφή, κατάταξη, αναθεώρηση και διαγραφή των εργοληπτικών επιχειρήσεων.

6. Οι βεβαιώσεις εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ., καθώς και τα πτυχία εργοληπτών Δημοσίων Δασοτεχνικών Έργων που είναι σε ισχύ κατά την 3η Ιουλίου 2019 εξακολουθούν να ισχύουν έως την 31η Δεκεμβρίου 2020, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του νομοθετικού πλαισίου που ίσχυε ως και τις 2 Ιουλίου 2019. Οι υποβαλλόμενες κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

αιτήσεις μεταβολών εξετάζονται με βάση το προϊσχύον νομοθετικό πλαίσιο. Μετά την πάροδο της παραπάνω προθεσμίας οι βεβαιώσεις εγγραφής στο Μ.Ε.ΕΠ. και τα πτυχία Εργοληπτών Δημοσίων Δασοτεχνικών Έργων παύουν να ισχύουν. Για το χρονικό διάστημα από την 3η Ιουλίου 2019 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2020 εξακολουθεί να εκδίδεται, σύμφωνα με τα ισχύοντα μέχρι την 3η Ιουλίου 2019, η ενημερότητα πτυχίου για εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι καταταγμένες στις τάξεις 3η έως 7^η [...]».

24. Επειδή στην επίμαχη Διακήρυξη προβλέπεται ότι: «[...] 4.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου/ Κατακύρωση/Πρόσκληση για υπογραφή σύμβασης

α) Μετά την αξιολόγηση των προσφορών, η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί, στο πλαίσιο της σχετικής ηλεκτρονικής διαδικασίας σύναψης σύμβασης και μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», τον προσωρινό ανάδοχο να υποβάλει εντός προθεσμίας 10 ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης κοινοποίησης σε αυτόν τα προβλεπόμενα στις κείμενες διατάξεις δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου και τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης.

β) Τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου υποβάλλονται από τον οικονομικό φορέα ηλεκτρονικά, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» στην αναθέτουσα αρχή.

γ) Αν δεν υποβληθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν και ο προσωρινός ανάδοχος υποβάλλει εντός της προθεσμίας της παραγράφου (α) αίτημα προς την Επιτροπή Διαγωνισμού για την παράταση της προθεσμίας υποβολής, το οποίο συνοδεύεται με αποδεικτικά έγγραφα από τα οποία να αποδεικνύεται ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των δικαιολογητικών, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής των δικαιολογητικών για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγηση των δικαιολογητικών από τις αρμόδιες αρχές.

Το παρόν εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις που η αναθέτουσα αρχή τυχόν ζητήσει την προσκόμιση δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 79 παράγραφος 5 εδάφιο α' ν. 4412/2016, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα ανωτέρω υπό β) και γ) αναφερόμενα, προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα έγγραφα που απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του ν. 2690/1999 "Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας", όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 4250/2014.

δ) Αν κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι:

i) τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ), είναι ψευδή ή ανακριβή ή

ii) αν δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα, των παραπάνω δικαιολογητικών, ή

ii) αν από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύονται οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής σύμφωνα με τα άρθρα 21, 22 και 23 της παρούσας, απορρίπτεται η προσφορά του προσωρινού αναδόχου, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει της τιμής τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας.

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσήκουσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) ότι πληροί και οι οποίες επήλθαν ή για τις οποίες έλαβε γνώση ο προσωρινός ανάδοχος μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της ειδοποίησης/πρόσκλησης για την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατακύρωσης (οψιγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του, που είχε προσκομισθεί, σύμφωνα με το άρθρο 15 της παρούσας.

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υπέβαλε αληθή ή ακριβή δήλωση, ή αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσκομίζει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, ή αν κανένας από τους

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

προσφέροντες δεν αποδείξει ότι πληροί τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής του άρθρου 22, η διαδικασία σύναψης της σύμβασης ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των ως άνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού από την Επιτροπή Διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο (γ) του παρόντος άρθρου. Η Επιτροπή, στη συνέχεια, το κοινοποιεί, μέσω της «λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», στην αναθέτουσα αρχή για τη λήψη απόφασης.

Η αναθέτουσα αρχή προβαίνει, μετά την έγκριση του ανωτέρω πρακτικού, στην κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών, σε κάθε προσφέροντα που δεν έχει αποκλεισθεί οριστικά, εκτός από τον προσωρινό ανάδοχο, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», και επιπλέον αναρτά τα Δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου στον χώρο «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού». [...] Άρθρο 21: Δικαιούμενοι συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης σύμβασης

21. 1 Δικαίωμα συμμετοχής έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ή ενώσεις αυτών που δραστηριοποιούνταισε έργα κατηγορίας ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ & ΗΜ και που είναι εγκατεστημένα σε:

α) σε κράτος-μέλος της Ένωσης [...] Άρθρο 22: Κριτήρια ποιοτικής επιλογής

Οι μεμονωμένοι προσφέροντες πρέπει να ικανοποιούν όλα τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, ισχύουν τα εξής :

- αναφορικά με τις απαιτήσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας, αυτές θα πρέπει να ικανοποιούνται από κάθε μέλος της ένωσης

- αναφορικά με τις απαιτήσεις του άρθρου 22.Β της παρούσας, κάθε μέλος της ένωσης θα πρέπει να είναι εγγεγραμμένο στο σχετικό επαγγελματικό μητρώο, σύμφωνα με τα ειδικότερα στο ως άνω άρθρο, τουλάχιστον σε μια από τις κατηγορίες που αφορά στο υπό ανάθεση έργο. Περαιτέρω, αθροιστικά πρέπει να καλύπτονται όλες οι κατηγορίες του έργου [...] 22.Γ. Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

1. Όσον αφορά στην οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι οικονομικοί φορείς

Α) Για τις εργασίες οικοδομικές: απαιτείται να :

α) εφόσον εφαρμόζει τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα του ν. 4308/2014 (Α' 251), οφείλει να συντάσσει οικονομικές καταστάσεις ως «μικρή οντότητα». Πρέπει να διαθέτει, κατ' ελάχιστο, Ίδια Κεφάλαια, χωρίς όμως την υποχρέωση ελέγχου από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), βάσει του τελευταίου οριστικού ισολογισμού της ή ενδιάμεσου ισολογισμού με λήξη διαχειριστικής χρήσης μηνός, εντός τριμήνου πριν την υποβολή της αίτησης, ύψους 50.000 €. Αν στις οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται λογαριασμοί ταμείου ή τραπεζικές καταθέσεις ύψους τέτοιου που η αφαίρεση του καθιστά αδύνατη την κάλυψη του ελάχιστου απαιτούμενου ιδίου κεφαλαίου, προσκομίζεται βεβαίωση Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), για το ύψος του ταμείου και αποδεικτικά υπολοίπου καταθέσεων κατά τη λήξη της περιόδου των οικονομικών καταστάσεων

β) εφόσον τηρεί απλογραφικά βιβλία πρέπει να διαθέτει, κατά την υποβολή της αίτησης, καταθέσεις σε τράπεζα (του φυσικού προσώπου με μοναδικό δικαιούχο ή της επιχείρησης αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο), ή/ και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ. Τα πάγια αυτά στοιχεία αφορούν γήπεδα, οικόπεδα, κτίρια, μηχανολογικό εξοπλισμό και μεταφορικά μέσα. Ως αξία παγίων για τα ακίνητα λαμβάνεται, κατ' επιλογή της επιχείρησης είτε η αντικειμενική αξία που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης, πιστοποιούμενη από συμβολαιογράφο είτε η αξία αυτών, όπως προσδιορίζεται από τα οριστικά συμβόλαια αγοράς ή το κόστος ιδιοκατασκευής τους, όπως είναι εγγεγραμμένο στα βιβλία της επιχείρησης. Για τον εξοπλισμό και τα μεταφορικά μέσα, η αξία τους προσδιορίζεται με βάση τις διατάξεις των παρ. 7, 8 και 9 του αρθ. 51 του ΠΔ71/2019.

γ) Ελάχιστο κύκλο εργασιών τελευταίας τριετίας: 150.000 ευρώ. Για την απόδειξη του κύκλου εργασιών προσκομίζονται φορολογικές δηλώσεις και κατάσταση τιμολογίων βεβαιωμένα από το λογιστή με υπεύθυνη δήλωση, ενώ κατά τα λοιπά ισχύουν οι παρ. 4 και 5.

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

Για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ καλύπτεται από την βεβαίωση εγγραφής στο επαγγελματικό μητρώο, όπως ισχύει σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 το Π.Δ. 71/2019

Β) Για τις εργασίες ηλεκτρομηχανολογικών: δεν απαιτείται ελάχιστο όριο Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής επάρκειας.

Όπως ισχύει στο άρθρο 51 παρ. 10 και 11 του ΠΔ 71/2019.

Για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ καλύπτεται από την βεβαίωση εγγραφής στο επαγγελματικό μητρώο, όπως ισχύει σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 το Π.Δ. 71/2019

2. Ειδικά οι εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, δεν θα πρέπει να υπερβαίνουν τα ανώτατα επιτρεπτά όρια ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων, σύμφωνα με άρθρο 64 του ΠΔ 71/2019 και του άρθρου 20 παρ. 4 του Ν3669/2008.

Ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 51 του ΠΔ 71/2019, σύμφωνα με το άρθρο 65- Μεταβατικές διατάξεις, του ιδίου διατάγματος .

[...] Άρθρο 23: Αποδεικτικά μέσα κριτηρίων ποιοτικής επιλογής

23.1 Κατά την υποβολή προσφορών οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) του άρθρου 79 παρ. 4 του ν. 4412/2016, το οποίο αποτελεί ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α΄75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις του άρθρου 22 Α της παρούσας,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί, σύμφωνα με το άρθρο 22 Β-Ε της παρούσας.

Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, μπορεί να ζητηθεί από τους προσφέροντες να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά της επόμενης παραγράφου, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας [...]23. 2 . Δικαιολογητικά (Αποδεικτικά μέσα)

Το δικαίωμα συμμετοχής και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής, όπως ορίστηκαν στα άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κρίνονται κατά την

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

υποβολή της προσφοράς, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (α έως δ) και κατά τη σύναψη της σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο 4.2 (ε) της παρούσας [...] 23.5. Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας του άρθρου 22.Γ

Η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται:

(α) για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ:

είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει

είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από τη βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 113 και του άρθρου 57 του ΠΔ 71/2019.

Σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016, ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση.

Ειδικά, για την απόδειξη της απαίτησης της μη υπέρβασης των ανώτατων επιτρεπτών ορίων ανεκτέλεστου υπολοίπου εργολαβικών συμβάσεων:

με την υποβολή ενημερότητας πτυχίου εν ισχύει ή

με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης του προσωρινού αναδόχου, συνοδευόμενης από πίνακα όλων των υπό εκτέλεση έργων (είτε ως μεμονωμένος ανάδοχος είτε στο πλαίσιο κοινοπραξίας ή υπεργολαβίας) και αναφορά για το ανεκτέλεστο υπόλοιπο ανά έργο και το συνολικό ανεκτέλεστο, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που δεν διαθέτουν ενημερότητα πτυχίου κατά τις κείμενες διατάξεις [...].»

25. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

(ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).

26. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση SAG ELV *Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC Enterprise Focused Solutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27).

27. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

28. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος τους αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS*

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

Succhi di Frutta, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *SIAC Construction*, C-19/00, EU:C:2001:553, σκέψη 33, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, *Μηχανική*, C-213/07, EU:C:2008:731, σκέψη 45, της 24ης Μαΐου 2016, *MT Højgaard και Züblin*, C-396/14, EU:C:2016:347, σκέψη 37, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 54, της 12ης Δεκεμβρίου 2002, *Universale-Bau*, C-470/99, EU:C:2002:746, σκέψη 93, της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

29. Επειδή οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *Siac Construction Ltd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54). Επομένως και βάσει της αρχής της τυπικότητας που διέπει τις διαγωνιστικές διαδικασίες, δεν μπορούν να τεθούν εκποδών διατάξεις που θεσπίσθηκαν επί ποινή αποκλεισμού (βλ., στο ίδιο πνεύμα, απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, C 496/99 P, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, Συλλογή 2004, σ. I 3801, σκέψη 115).

30. Επειδή, σε κάθε περίπτωση, η αναθέτουσα αρχή κρίνει τις προσφορές επί ίσοις όροις και με προσήλωση στην λεκτική αποτύπωση των όρων της κανονιστικής πράξης στα πλαίσια της αρχής της τυπικότητας, απορρίπτοντας κατά δέσμια αρμοδιότητα προσφορά που παραβιάζει απαράβατους όρους της διακήρυξης.

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

31. Επειδή η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

32. Επειδή οι αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν να καθορίζονται σαφώς στην διακήρυξη οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στον διαγωνισμό καθώς και τα κριτήρια ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης (βλ. ΕΣ 133/2008, Πράξη, Τμ. VI) με στόχο την επίτευξη πλήρους διαφάνειας και προστασίας του ανταγωνισμού (βλ. ΕΣ 2263/2011, 2016/2010, Τμ. VI).

33. Επειδή, είναι θεμιτός και σύμφωνος με την αρχή της τυπικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης ο αποκλεισμός υποψηφίου λόγω μη τήρησης υποχρεώσεων που απορρέουν από τα σχετικά με τη διαδικασία έγγραφα και την ισχύουσα εθνική νομοθεσία καθόσον είναι σαφής (βλ. εξ αντιδιαστολής Απόφαση *Pirro Pizzo*, C-27/2015 της 2ας Ιουνίου 2016, σκέψη 51, όπου κρίθηκε ότι δεν επιτρέπεται ο αποκλεισμός οικονομικού φορέα από διαδικασία συνάψεως δημοσίας συμβάσεως, λόγω μη τηρήσεως από τον φορέα αυτόν υποχρεώσεως η οποία δεν προκύπτει ρητώς από τα σχετικά με τη διαδικασία αυτή έγγραφα ή από την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, αλλά από την ερμηνεία της εν λόγω νομοθεσίας και των εν λόγω εγγράφων, καθώς και από την εκ μέρους των εθνικών διοικητικών αρχών και των εθνικών δικαστηρίων συμπλήρωση των κενών των εγγράφων και της νομοθεσίας).

34. Επειδή, εξάλλου, σε περίπτωση που η ίδια η διακήρυξη χρησιμοποιεί όρους, όπως «με ποινή αποκλεισμού...», «με ποινή απαραδέκτου...», «οι συμμετέχοντες πρέπει...» ή άλλους παρόμοιους, είναι προφανές ότι οι όροι αυτοί θεωρούνται ουσιώδεις και συνεπώς οποιαδήποτε

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

απόκλιση της προσφοράς από αυτούς οδηγεί σε απόρριψη της (βλ. Γνμδ ΝΣΚ 70/2002).

35. Επειδή, τυχόν ασάφειες ή πλημμέλειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική, προσφορά τους (Ε.Α. ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011). Τούτο, διότι η ερμηνεία των όρων των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος του καλόπιστου διαγωνιζομένου, εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα (ΕφΑθ 1959/1970 *Αρμ.* 1970 σελ. 1111, ΕφΘεσ 501/1987 *ΕΔημΕργ* 1990/1, σελ. 84, Α. Τάχος, *Ελληνικό Διοικητικό Δίκαιο*, εκδ. θ', σελ. 776). Επομένως, η παραβίαση αμφίσημων όρων της διακήρυξης δεν οδηγεί αναγκαστικά στον αποκλεισμό διαγωνιζομένου, αν δεν ευθύνεται ο ίδιος για την παρερμηνεία των υποχρεώσεών του.

36. Επειδή, ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι η πλημμέλεια που αναφέρεται ανωτέρω, θα πρέπει να δημιουργεί αντικειμενικώς αμφισημία σε συγκεκριμένο όρο ή προδιαγραφή άλλως θα πρέπει να είναι ικανή να δημιουργήσει στον επαρκώς ενημερωμένο υποψήφιο δικαιολογημένη αμφιβολία ως προς την ορθή διαμόρφωση της προσφοράς του, κατά τρόπο που να καθίσταται επιβεβλημένη η επίκληση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και η συνεπεία αυτής υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τον υποψήφιο ανάδοχο δυνάμει του άρθρου 102 παρ. 5 για διευκρίνιση ή συμπλήρωση της προσφοράς του.

37. Επειδή, σύμφωνα με τη γραμματική διατύπωση των διατάξεων του άρθρου 75 του ν. 4412/2016, οι αναθέτουσες αρχές, πριν την ανάθεση δημόσιας σύμβασης, δύνανται να ελέγχουν την «ικανότητα» των οικονομικών φορέων για την εκτέλεση της σύμβασης, εισάγοντας στη διακήρυξη τα περιοριστικώς αναφερόμενα στην εν λόγω διάταξη κριτήρια επιλογής αυτών, ήτοι σε σχέση με: α) την καταλληλότητα για την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας, β) την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και γ) την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Επισημαίνεται ότι όλα τα κριτήρια

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

επιλογής είναι προαιρετικά και τίθενται στη διακήρυξη κατά την κρίση και τη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής η οποία έχει τη δυνατότητα, να επιλέξει ένα, περισσότερα ή όλα ενδεχομένως τα ως άνω κριτήρια επιλογής, συνεκτιμώντας τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της υπό ανάθεση σύμβασης (εκτιμώμενη αξία αυτής, ειδικές περιστάσεις κλπ), με σχετική πρόβλεψη στη διακήρυξη. Ωστόσο, εφόσον τεθούν στη διακήρυξη, η πλήρωση τους καθίσταται υποχρεωτική. Ειδικότερα, η συμπερίληψή τους αποβλέπει στο να διαπιστώσει η αναθέτουσα αρχή, εάν ο εκάστοτε συμμετέχων στη διαγωνιστική διαδικασία, οικονομικός φορέας, διαθέτει κατά τεκμήριο την ικανότητα να ανταποκριθεί στην εκτέλεση της σύμβασης και συνίσταται στο να θεσπιστούν εύλογες προϋποθέσεις συμμετοχής σε σχέση με την υπό ανάθεση σύμβαση (βλ. ΑΕΠΠ 687/2019).

38. Επειδή, το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ αποτελεί πρότυπο τεύχος με δεσμευτική ισχύ, το οποίο χρησιμοποιείται υποχρεωτικά από τις αναθέτουσες αρχές σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων του Βιβλίου Ι του Ν.4412/2016, προκειμένου οι συμμετέχοντες στις ως άνω διαγωνιστικές διαδικασίες, κατά το χρόνο υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής ή των προσφορών τους να δηλώνουν υπεύθυνα ότι, αντιστοίχως προς τις απαιτήσεις της διακήρυξης, δεν εμπíπτουν στις καταστάσεις εκείνες που συνιστούν λόγους αποκλεισμού, όπως και ότι πληρούν τα ανάλογα με τη διακήρυξη κριτήρια ποιοτικής επιλογής, ως προκαταρκτική απόδειξη της προσωπικής τους κατάστασης, ώστε να θεμελιώσουν κατ' αρχήν το δικαίωμα συμμετοχής τους στο διαγωνισμό (βλ. Α.Ε.Π.Π 136/2017).

39. Επειδή, το ΕΕΕΣ/ΤΕΥΔ παρέχει προαπόδειξη προς τον σκοπό της επιτάχυνσης των διαγωνιστικών διαδικασιών και ελάφρυνσης των διαγωνιζομένων από την υποχρέωση προσκόμισης πολυάριθμων πιστοποιητικών και εγγράφων ως προς τα κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής και ενέχει, προϋποθέτει και ερείδεται επί μιας καταρχήν εμπιστοσύνης ως προς τον προσφέροντα οικονομικό φορέα και όσον αφορά τα εξ αυτού δηλούμενα, τα οποία θα ελεγχθούν επισταμένως κατά το στάδιο αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης πριν την οριστικοποίηση της ανακήρυξης του ως αναδόχου.

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

40. Επειδή, στη υπό εξέταση προσφυγή, σχετικά με την προσφορά της δεύτερης σε σειρά μειοδοσίας εταιρείας «...», η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι θα έπρεπε να έχει απορριφθεί διότι, παρά τις απαιτήσεις της Διακήρυξης, ενώ είναι εγγεγραμμένη στη 2^η τάξη του ΜΕΕΠ και δεν διαθέτει ενημερότητα πτυχίου, στο ΤΕΥΔ που υπέβαλε παρέλειψε να δηλώσει υπεύθυνα εάν τηρεί λογιστικά βιβλία σύμφωνα με τα ελληνικά λογιστικά πρότυπα του Ν.4308/2014 ή αν τηρεί απλά απλογραφικά βιβλία, ότι έχει καταθέσεις σε τράπεζα ύψους 50.000 ευρώ ή πάγια στοιχεία κατά την ημέρα του διαγωνισμού ύψους 50.000 ευρώ, ότι έχει ίδια κεφάλαια ύψους 50.000 ευρώ και ότι την τελευταία τριετία έχει ελάχιστο κύκλο εργασιών ύψους 150.000 ευρώ. Ως εκ τούτου, δεν προαπέδειξε μέσω του ΤΕΥΔ της ότι καλύπτει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια και δεν δεσμεύτηκε ότι θα προσκομίσει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εφόσον αναδειχθεί ανάδοχος.

Περαιτέρω, η αναθέτουσα αρχή στις απόψεις της αναφέρει ότι, σύμφωνα με τη Διακήρυξη, εφόσον η επιχείρηση έχει ΜΕΕΠ σε ισχύ καλύπτεται η απαίτηση του περιεχομένου του άρθρου 22 Γ της Διακήρυξης χωρίς να απαιτείται η υποβολή πρόσθετων δικαιολογητικών και ότι η εταιρεία «...» διαθέτει το υπ' αριθμ. ... ΜΕΕΠ που ήταν σε ισχύ. Τα δε αναφερόμενα στη Διακήρυξη ως κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας είναι τα αναφερόμενα στις διατάξεις του ΠΔ 71/2019 σχετικά με τις ελάχιστες προϋποθέσεις κατάταξης στην πρώτη τάξη, και ότι μετέφερε την προϋπόθεση κατάταξης μίας επιχείρησης στην πρώτη τάξη χωρίς να προσθέσει κριτήριο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας. Επομένως, καμία άλλη υποχρέωση απόδειξης της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας δεν είχε ο εν λόγω οικονομικός φορέας και ορθώς έγινε αποδεκτή η προσφορά του.

41. Επειδή σύμφωνα με την επίμαχη Διακήρυξη, στο άρθρο 22.Γ περί οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι οι οικονομικοί φορείς, για τις οικοδομικές εργασίες απαιτείται, εφόσον εφαρμόζουν τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα του ν. 4308/2014 (Α' 251), να συντάσσουν οικονομικές καταστάσεις ως «μικρή οντότητα», να διαθέτουν, κατ' ελάχιστο, Ίδια Κεφάλαια, χωρίς όμως την υποχρέωση ελέγχου

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), βάσει του τελευταίου οριστικού ισολογισμού τους ή ενδιάμεσου ισολογισμού με λήξη διαχειριστικής χρήσης μηνός, εντός τριμήνου πριν την υποβολή της αίτησης, ύψους 50.000 € και αν στις οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνονται λογαριασμοί ταμείου ή τραπεζικές καταθέσεις ύψους τέτοιου που η αφαίρεση του καθιστά αδύνατη την κάλυψη του ελάχιστου απαιτούμενου ιδίου κεφαλαίου, προσκομίζεται βεβαίωση Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή (Ο.Ε.Λ.), για το ύψος του ταμείου και αποδεικτικά υπολοίπου καταθέσεων κατά τη λήξη της περιόδου των οικονομικών καταστάσεων. Εφόσον τηρούν απλογραφικά βιβλία πρέπει να διαθέτουν, κατά την υποβολή της αίτησης, καταθέσεις σε τράπεζα (του φυσικού προσώπου με μοναδικό δικαιούχο ή της επιχείρησης αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο), ή/ και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ καθώς και ελάχιστο κύκλο εργασιών τελευταίας τριετίας: 150.000 ευρώ για την απόδειξη του οποίου προσκομίζονται φορολογικές δηλώσεις και κατάσταση τιμολογίων βεβαιωμένη από το λογιστή με υπεύθυνη δήλωση, ενώ κατά τα λοιπά ισχύουν οι παρ. 4 και 5. Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ρητώς και σαφώς ότι, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, καλύπτεται (ενν. το κριτήριο) από την βεβαίωση εγγραφής στο επαγγελματικό μητρώο, όπως ισχύει σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 το Π.Δ. 71/2019, ενώ για τις εργασίες ηλεκτρομηχανολογικών ορίζεται ότι δεν απαιτείται ελάχιστο όριο Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής επάρκειας και επαναλαμβάνεται ότι για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ καλύπτεται από την βεβαίωση εγγραφής στο επαγγελματικό μητρώο, όπως ισχύει σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 το Π.Δ. 71/2019. Στο δε άρθρο 23.1 προβλέπεται ότι οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν ως προαπόδειξη για τη συνδρομή, μεταξύ άλλων, του άρθρου 22.Γ ΤΕΥΔ και στο άρθρο 23.5 ότι για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των οικονομικών φορέων, ορίζεται ότι για τις εγγεγραμμένες εργοληπτικές επιχειρήσεις στο Μ.Ε.ΕΠ αποδεικνύεται είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από τη βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 και του άρθρου 57 του ΠΔ 71/2019 και ότι, σε κάθε περίπτωση, η βεβαίωση εγγραφής μπορεί να υποβάλλεται για την απόδειξη μόνο ορισμένων απαιτήσεων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του άρθρου 22.Γ, ενώ για την απόδειξη των λοιπών απαιτήσεων μπορούν να προσκομίζονται ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016, ανάλογα με την τιθέμενη στο άρθρο 22.Γ απαίτηση. Στο δε Μέρος Ι του εν λόγω Παραρτήματος, προβλέπονται ως δικαιολογητικά οι κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις ή, όπου ενδείκνυται, πιστοποιητικό ασφαλιστικής κάλυψης επαγγελματικών κινδύνων, οι οικονομικές καταστάσεις ή αποσπάσματα οικονομικών καταστάσεων, στην περίπτωση που η δημοσίευση των οικονομικών καταστάσεων απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας καθώς και η δήλωση περί του ολικού ύψους του κύκλου εργασιών και, κατά περίπτωση του κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που αποτελεί το αντικείμενο της σύμβασης, για τις τρεις τελευταίες οικονομικές χρήσεις κατ' ανώτατο όριο, συναρτήσει της ημερομηνίας σύστασης του οικονομικού φορέα ή έναρξης των δραστηριοτήτων του, εφόσον είναι διαθέσιμες οι πληροφορίες για τον εν λόγω κύκλο εργασιών.

42. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, η εταιρεία με την επωνυμία «...» υπέβαλε ΤΕΥΔ στο οποίο δηλώνει στο Μέρος Β ότι διαθέτει το υπ' αριθμ. ... ΜΕΕΠ και ότι έχει καταταγεί στη 2η τάξη για έργα ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ, ΟΔΟΠΟΙΪΑ, ΥΔΡΑΥΛΙΚΑ, ΗΛΕΚΤΡΟΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΑ και ΠΡΑΣΙΝΟΥ. Το εν λόγω πιστοποιητικό είναι σε ισχύ έως τις 27-08-2022 και, σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις, η έκδοσή του κρίθηκε με το προϊσχύον θεσμικό πλαίσιο. Παράλληλα, ο ως άνω οικονομικός φορέας έχει απαντήσει θετικά στο ερώτημα του α: Γενική ένδειξη για όλα τα κριτήρια επιλογής του Μέρους IV: Κριτήρια επιλογής, «Πληροί όλα τα απαιτούμενα κριτήρια επιλογής;», παρόλο που δεν προβλέπεται στη διακήρυξη και στο υπόδειγμα ΤΕΥΔ που έχει αναρτηθεί στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού ότι αρκεί η απάντηση στο ερώτημα α του Μέρους IV: Κριτήρια επιλογής για την

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

προαπόδειξη της πλήρωσης των κριτηρίων επιλογής. Αντίθετα, στην ΕΝΟΤΗΤΑ Β: Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, δεν έχει απαντήσει αφήνοντας κενά τα οικεία πεδία, ως βασίμως υποστηρίζει η προσφεύγουσα.

43. Επειδή κατά την πλειοψηφούσα γνώμη των Μελών του Κλιμακίου Ι. Θεμελή και Μ. Κανάβα, ως εκτενώς παρατίθεται στη σκέψη 41, το κριτήριο χρηματοοικονομικής επάρκειας απαιτεί συγχρόνως τη διάθεση ιδίων κεφαλαίων ή παγίων ύψους 50.000€ καθώς και ελάχιστου κύκλου εργασιών 150.000€. Οι εν λόγω δε απαιτήσεις πρέπει να προκύπτουν τόσο προαποδεικτικώς δια του ΤΕΥΔ –κατά το παρόν στάδιο της διαδικασίας- όσο και δια των προσκομιζόμενων δικαιολογητικών κατακύρωσης κατά το στάδιο της απόδειξης. Περαιτέρω, σαφώς αναφέρεται ότι εφόσον η βεβαίωση εγγραφής στο ΜΕΕΠ δεν καλύπτει κάποιες από τις απαιτήσεις του κριτηρίου χρηματοοικονομικής επάρκειας, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να προσκομίσουν σχετικά αποδεικτικά στοιχεία ως προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος ΧΙΙ του ν. 4412/2016. Επομένως, εφόσον με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, η απαίτηση ελάχιστου κύκλου εργασιών ύψους 150.000 δεν βεβαιώνεται δια της εγγραφής στο ΜΕΕΠ, ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία «...» όφειλε προαποδεικτικώς να δηλώσει στο ΤΕΥΔ, περαν του αριθμού εγγραφής στο ΜΕΕΠ, και τον ελάχιστο κύκλο εργασιών του προκειμένου να προαποδείξει, ως απαιτείται, τη χρηματοοικονομική του επάρκεια, ως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων. Ουδόλως δε δύναται να υποστηριχθεί ότι, εν προκειμένω συντρέχει περίπτωση ασάφειας της διακήρυξης διότι τούτο παραβλέπει αμφοτέρους τους όρους 22.Γ και 23.5 που ισχύουν, όπου προβλέπεται ελάχιστος κύκλος εργασιών 150.000€ κριτήριο το οποίο δεν καλύπτεται από την εγγραφή στο ΜΕΕΠ. Ως εκ τούτου, συντρέχει λόγος αποκλεισμού της προσφοράς του διαγωνιζόμενου «...» λόγω μη προαπόδειξης δια του ΤΕΥΔ του κριτηρίου περί ελάχιστου κύκλου εργασιών 150.000€.

Κατά την ειδική γνώμη του Μέλους Ε. Αψοκάρδου, σύμφωνα με τα ως άνω διαλαμβανόμενα, η Διακήρυξη προβλέπει ρητώς και σαφώς ότι, για τις εργοληπτικές επιχειρήσεις που είναι εγγεγραμμένες στο ΜΕΕΠ, το κριτήριο της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας καλύπτεται από τη

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

βεβαίωση εγγραφής στο επαγγελματικό μητρώο, όπως ισχύει σύμφωνα με τις μεταβατικές διατάξεις του άρθρου 65 το Π.Δ. 71/2019, δηλαδή οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν ΜΕΕΠ σε ισχύ που έχει εκδοθεί υπό τις προϋποθέσεις του προϊσχύοντος νομικού καθεστώτος. Αντίθετα, στο άρθρο 23.5 αναφέρεται ότι η οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια των οικονομικών φορέων αποδεικνύεται είτε από τη βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, η οποία αποτελεί τεκμήριο των πληροφοριών που περιέχει είτε, στην περίπτωση που οι απαιτήσεις του άρθρου 22.Γ δεν καλύπτονται από τη βεβαίωση εγγραφής, με την υποβολή ενός ή περισσότερων από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII (Αποδεικτικά μέσα για τα κριτήρια επιλογής) του Προσαρτήματος Α του ν. 4412/2016 και του άρθρου 57 του ΠΔ 71/2019, δηλαδή γίνεται αναφορά στις προϋποθέσεις που θέτει για το πιστοποιητικό ΜΕΕΠ το νέο θεσμικό πλαίσιο που προσθέτει τον κύκλο εργασιών ως προϋπόθεση και στις επιχειρήσεις της 2^{ης} τάξης. Εν προκειμένω, η εταιρεία «...» διαθέτει ΜΕΕΠ 2^{ης} τάξης, κατάταξη για την οποία απαιτούνταν καταθέσεις σε τράπεζα, τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή πάγια στοιχεία με βάση τις αντικειμενικές αξίες ή τις αξίες κτήσης αυτών, συνολικής αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή σωρευτικά καταθέσεις σε τράπεζα και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, όχι όμως ελάχιστος κύκλος εργασιών της τελευταίας τριετίας. Ωστόσο, στο άρθρο 22.Γ της Διακήρυξης, παρόλο που ρητώς αναφέρεται ότι οι οικονομικοί φορείς που διαθέτουν υπό το προϊσχύον καθεστώς ΜΕΕΠ πληρούν το επίμαχο κριτήριο, ρητώς προστίθεται, ως προβλέπει το νέο θεσμικό πλαίσιο, η προϋπόθεση του ελάχιστου κύκλου εργασιών της 1^{ης} τάξης, ήτοι 150.000 ευρώ κατά την τελευταία τριετία. Επιπλέον, στον όρο 23.5 σχετικά με την απόδειξη του εν θέματι κριτηρίου αναφέρεται ότι εφόσον η πλήρωση των κριτηρίων επιλογής αποδεικνύεται δια της βεβαίωσης εγγραφής στο ΜΕΕΠ τότε αρκεί η βεβαίωση εγγραφής στο Μ.Ε.Ε.Π, , άλλως, ήτοι για όσα επιμέρους κριτήρια δεν καλύπτονται από το ΜΕΕΠ, ως αναφέρεται στο νέο θεσμικό πλαίσιο για το οποίο απαιτείται και συγκεκριμένος κύκλος εργασιών, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να υποβάλλουν ένα ή περισσότερα από τα αποδεικτικά μέσα που προβλέπονται στο Μέρος Ι του Παραρτήματος XII του ν. 4412/2016. Ως εκ τούτου, στο άρθρο που ορίζονται τα υποκριτήρια

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας με βάση το νέο θεσμικό πλαίσιο, όπου ακόμα και στην 1^η τάξη απαιτείται ελάχιστος κύκλος εργασιών συγκεκριμένου ύψους, αναφέρεται ρητώς ότι η βεβαίωση εγγραφής στο επαγγελματικό μητρώο αρκεί για την κάλυψή της ακόμα και όταν το ΜΕΕΠ έχει εκδοθεί υπό θεσμικό πλαίσιο που δεν καλύπτει όλα τα υποκριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας. Επομένως, η έτερη συνδιαγωνιζόμενη εταιρεία με την αναφορά της στο υποβληθέν ΤΕΥΔ στο πιστοποιητικό ΜΕΕΠ ευλόγως θεώρησε κατά το μεταβατικό αυτό στάδιο ότι προαποδεικνύει την πλήρωση του εν θέματι κριτηρίου χωρίς να χρειάζεται να συμπληρώσει οιοδήποτε στοιχείο στην Ενότητα περί οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας του ΤΕΥΔ, διότι για την έκδοση του πιστοποιητικού της που είναι σε ισχύ προκύπτει ότι πληροί, μεταξύ άλλων, τις απαιτήσεις για καταθέσεις σε τράπεζα, τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή πάγια στοιχεία με βάση τις αντικειμενικές αξίες ή τις αξίες κτήσης αυτών, συνολικής αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ ή σωρευτικά καταθέσεις σε τράπεζα και πάγια στοιχεία συνολικής αξίας εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ που υπερκαλύπτουν τις οικείες απαιτήσεις της Διακήρυξης, ενώ για την έκδοσή του υπέβαλε ισολογισμούς της τελευταίας τριετίας και όλα όσα προέβλεπε το προϊσχύον νομικό πλαίσιο.

Επειδή, ωστόσο, από τους ως άνω όρους της Διακήρυξης που είναι αντιφατικοί και μόνο εξ ερμηνείας τους θα εδύνατο να συναχθεί ότι με το ΜΕΕΠ 2^{ης} τάξης που δήλωσε ότι διαθέτει ο ως άνω οικονομικός φορέας στο ΤΕΥΔ του δεν προαποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια παρά τα ρητώς αναφερόμενα στη Διακήρυξη, δοθέντος ότι δεν καλύπτεται το υποκριτήριο του ελάχιστου κύκλου εργασιών της τριετίας, η αναθέτουσα αρχή δεν θα εδύνατο να απορρίψει την προσφορά του.

Επειδή, από τις παρατεθείσες ανωτέρω διατάξεις της διακήρυξης, οι οικονομικοί φορείς υποχρεούνται να υποβάλουν συμπληρωμένο το ΤΕΥΔ, το οποίο αποτελεί ουσιώδες δικαιολογητικό συμμετοχής στον διαγωνισμό, επέχει θέση υπεύθυνης δηλώσεως και λειτουργεί ως προκαταρκτική απόδειξη ότι ο οικονομικός φορέας που το έχει υποβάλει πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής που καθορίζονται από τη διακήρυξη και δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι κατά περίπτωση προβλεπόμενοι λόγοι αποκλεισμού.

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

Ειδικότερα, οι διαγωνιζόμενοι υποχρεούνται να παράσχουν όλες τις αναγκαίες πληροφορίες, δηλώνοντας τα σχετικά πραγματικά γεγονότα και στοιχεία που εμπíπτουν στους λόγους αποκλεισμού, προκειμένου η αναθέτουσα αρχή να διαπιστώσει εν τέλει, αν συντρέχει ή όχι λόγος αποκλεισμού τους από την τρέχουσα διαγωνιστική διαδικασία (πρβλ. ΕΑ 204/2019 σκ.16, 40/2019 σκ. 17). Με την υποβολή, εξάλλου, του ΤΕΥΔ και την εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής επαλήθευση της ακρίβειας των περιεχόμενων στο έντυπο αυτό δηλώσεων τόσο κατά το στάδιο ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής όσο και κατά το στάδιο της ανακήρυξης του προσωρινού αναδόχου, αφενός μεν εξασφαλίζονται επαρκώς τα συμφέροντα της αναθέτουσας αρχής, αφετέρου δε αποτρέπεται ο κίνδυνος καταστρατηγήσεως της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων, με την έμμεση συμμετοχή σε διαγωνισμό για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων οικονομικών φορέων, για τους οποίους συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού ή οι οποίοι δεν πληρούν τα ελάχιστα απαιτούμενα από την οικεία διακήρυξη κριτήρια καταλληλότητας (βλ. ΕΑ 115-4/2019 σκ 15). Επομένως, η αναθέτουσα αρχή όφειλε, πριν κάνει αποδεκτή την προσφορά της ως άνω εταιρείας, έπρεπε να της ζητήσει να προσκομίσει τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι καλύπτει το ποσό του κύκλου εργασιών της της τελευταίας τριετίας στο ύψος που απαιτεί η Διακήρυξη ώστε να διαπιστώσει εάν πράγματι πληροί το κριτήριο της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας. Συνακόλουθα, κατά την ειδική γνώμη του Μέλους Ε. Αψοκάρδου ο οικείος λόγος της προσφυγής πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτός.

44.Επειδή, περαιτέρω, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι στο υποβληθέν ΤΕΥΔ έπρεπε να δηλωθεί αν η εταιρεία τηρεί λογιστικά βιβλία σύμφωνα με τα Ελληνικά λογιστικά πρότυπα του Ν.4308/2014 ή αν τηρεί απλά απλογραφικά βιβλία, τυγχάνει απορριπτέος καθώς το ως άνω γεγονός δεν αποτελεί κριτήριο της οικονομικής ή χρηματοοικονομικής επάρκειας που πρέπει να δηλωθεί προαποδεικτικώς αλλά καθορίζει τα αποδεικτικά μέσα της πλήρωσης του κριτηρίου.

45. Επειδή στη υπό εξέταση προσφυγή, σχετικά με την προσφορά της προσωρινής αναδόχου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ομοίως ότι παρέλειψε να αναφέρει αν τηρεί λογιστικά βιβλία σύμφωνα με τα Ελληνικά λογιστικά

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

πρότυπα του Ν.4308/2014 ή αν τηρεί απλά απλογραφικά βιβλία το οποίο πράγματι προκύπτει από το υποβληθέν ΤΕΥΔ της προσωρινής αναδόχου, η οποία σημειωτέον, πλην του ΜΕΕΠ, αναφέρει και τον κύκλο εργασιών της κατά την τελευταία τριετία, τυγχάνει ομοίως απορριπτέος κατά τα αναφερόμενα στην προηγούμενη σκέψη. Ο δε ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι, κατ' αυτόν τον τρόπο, δεν δεσμεύεται ως προς τα αποδεικτικά μέσα που θα προσκομίσει, δέον όπως τονισθεί ότι στο ΤΕΥΔ δηλώνεται η πλήρωση ή μη των κριτηρίων επιλογής και η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού. Επομένως, ο οικείος λόγος της προσφυγής κατά της προσωρινής αναδόχου πρέπει να απορριφθεί.

46. Επειδή γίνεται δεκτή η εισήγηση.

47. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η προσφυγή θα πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή.

48. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα (άρθρο 363 παρ.5 Ν.4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την προδικαστική προσφυγή.

Ακυρώνει την υπ' αριθμ. 426/2020 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της αναθέτουσας αρχής, κατά τα αναφερόμενα στο σκεπτικό.

Ορίζει την επιστροφή στην προσφεύγουσα του παραβόλου ποσού τριών χιλιάδων διακοσίων είκοσι πέντε ευρώ και ογδόντα ενός λεπτών (3.225,81 €).

Αριθμός απόφασης: 1550/2020

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 10 Νοεμβρίου 2020 και εκδόθηκε στις 30 Νοεμβρίου 2020 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος

ΕΙΡΗΝΗ ΑΨΟΚΑΡΔΟΥ

Ο Γραμματέας

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ